

DOI 10.26886/2414-634X.2(46)2021.13

UDC 378.046-021.64 (043.5)

ORGANIZATION OF PROFESSIONAL TRAINING OF PHYSICAL THERAPY SPECIALISTS IN DANISH UNIVERSITIES

Tetiana Levytska, Postgraduate student

<https://orcid.org/0000-0003-3431-9725>

email: tanjalev@hotmail.com

A. S. Makarenko Sumy State Pedagogical University, Ukraine, Sumy

The author reveals the peculiarities of the organization of professional training of physical therapy specialists in Danish universities. The strategic goals of teaching Danish education institutions for physiotherapists on the example of the Copenhagen University of Applied Sciences (increasing the number of teachers involved in research; strengthening integration of practice into teaching; stimulation and motivation for continuous learning, practice and study of not only professional literature; taking into account the level of stronger students to continuously increase training requirements; round-the-clock access to knowledge (24/7) within the HEI to provide students with the best resources when it comes to the use of IT and digital solutions in education) are considered. It is clarified that the main competences of a physiotherapist should be management, planning, implementation, evaluation, development and dissemination of physiotherapy practices, as well as coordination of patients and staff of health care facilities in a common creative, innovative and holistic sense of human autonomy and dignity.

Key words: professional training, physical therapy, specialists in physical therapy, universities, Denmark.

аспірантка, Левитська Тетяна Вікторівна, Організація професійної підготовки фахівців з фізичної терапії в університетах

Данії / Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, Україна, Суми

Автором розкрито особливості організації професійної підготовки фахівців з фізичної терапії в університетах Данії. Розглянуто стратегічні цілі навчання данських навчальних закладів для фізіотерапевтів на прикладі Копенгагенського університету прикладних наук (зростання кількості викладачів, які беруть участь у науково-дослідній роботі; посилення інтеграції практики в навчання; стимуляція та мотивація до постійного навчання, практики й вивчення не лише професійної літератури; урахування рівня більш сильних студентів для постійного підвищення вимог до професійної підготовки; цілодобовий доступ до знань (24/7) в межах ЗВО, щоб дати студентам найкращі ресурси, коли це стосується використання ІТ та цифрових рішень у сфері освіти). З'ясовано, що основними компетентностями фізіотерапевта мають бути управління, планування, здійснювання, оцінювання, розвиток та поширювання практики фізіотерапії, а також координування пацієнтів і персонал закладів охорони здоров'я в спільному творчому, інноваційному та цілісному розумінні по відношенню до людської автономії та гідності.

Ключові слова: професійна підготовка, фізична терапія, фахівці з фізичної терапії, університети, Данія.

Вступ. У зв'язку із соціально важливими змінами в системі охорони здоров'я та прагненнями ввійти в міжнародний простір українські заклади освіти потребують модифікації у змісті та організації професійної підготовки фахівців, які будуть конкурентоспроможними на внутрішньому й зовнішньому ринках праці. Данія є одним із найактивніших членів Світової конфедерації фізичної терапії, а також

лідером у системі фізичної реабілітації населення, що обумовлює високі демографічні показники в цій країні. Зазначене обумовлює доцільність вивчення й урахування досвіду підготовки фахівців фізичної терапії в університетах Данії.

Аналіз актуальних досліджень. Актуальність на національному рівні проблеми професійної підготовки фахівців з фізичної терапії, ерготерапії засвідчується різноплановими науковими розвідками, які присвячені окремим аспектам досліджуваної проблеми, як-от: професійне становлення фахівців фізичної терапії в умовах ЗВО (Т. Бойчук, Т. Бугеря, Ю. Лянной, Л. Суценко та ін.), здоров'язбереження фахівців (О. Міхеєнко та ін.), фізична реабілітація осіб різних нозологій і категорій населення (О. Грицюк, О. Гужаловський, О. Марченко, І. Мисула, В. Мурза, В. Мухін, С. Попов та ін.) тощо.

Мета статті – розкрити особливості організації професійної підготовки фахівців з фізичної терапії в університетах Данії.

Виклад основного матеріалу. Освітня система Данії вважається однією з найбільш демократичних у світі. Навчання на бакалавра фізіотерапії здійснюється у восьми університетах Данії в містах: Копенгаген, Нествел, Есб'єрг, Оденсе, Роскільд, Ольборг, Орхус та Холстебро.

Для підготовки фізіотерапевтів у Данії застосовується навчальна програма підготовки фізіотерапевтів Копенгагенського університету прикладних наук. Згідно з данським законодавством програма навчання фахівців із фізичної терапії відповідає 3,5 рокам навчання. Вона розподілена на 7 семестрів і заснована на знанні фізичної терапії в поєднанні зі знаннями медичних, природничих, гуманітарних і соціальних наук.

Данський ЗВО для фізіотерапевтів пов'язує освіту з поточними потребами суспільства та є рушійною силою співпраці між закладами

освіти, муніципалітетами, регіонами та компаніями, які висувають досить високі вимоги до знань, вмінь та навичок студентів з точки зору їх професіоналізму, індивідуальних здібностей та подальшої освіти.

Університети, що проводять підготовку фахівців з фізіотерапії, готують студентів також до інших професій, таких як ерготерапевти, дієтологи, вчителі, вихователі, медсестри тощо. Студенти також мають можливість повернутися до навчання через певний час, для цього організовуються спеціальні курси та індивідуальні програми навчання. У той же час, заклади освіти підтримують зв'язки з випускниками, які вже накопичили досвід своєї професії та можуть поділитися своїми знаннями з викладачами та студентами. Університети досліджують стан проблеми здоров'язбереження та здоров'явідновлення в данських дитячих садках, школах, медичних та спортивних закладах через реалізацію прикладних проєктів.

Цінності данських закладів освіти полягають у розвитку «живої співпраці», яка об'єднує особистісний розвиток та високий рівень знань, оскільки вважається, що фахівці найкраще розвиваються в динамічних середовищах, пристосованих до потреб окремих людей.

Рушійною силою професійної діяльності є високий академічний рівень, що забезпечується завдяки взаємним високим вимогам, практично орієнтованим дослідженням та здатності мислити по-новому. Якість професійної підготовки зростає, коли є можливість сконцентруватися на професійному зануренні та довірі до подальшого трудового життя.

Розглянемо стратегічні цілі навчання данських навчальних закладів для фізіотерапевтів на прикладі Копенгагенського університету прикладних наук.

По-перше, зростання кількості викладачів, які беруть участь у науково-дослідній роботі. Це створить більш широке та посилене

академічне середовище досліджень та розвитку для індивідуальної освіти та одночасно сприяє підвищенню рівня знань у навчанні. Усі результати дослідницьких і дослідно-конструкторських робіт в університеті мають відношення до практики й освіти та передаються всім відповідними та визнаними каналами. Усі викладачі на постійній основі мають брати участь у науково-дослідній роботі, причому не менше 50 % з яких повинні мати досвід у галузі досліджень, а результати 100 % проєктів (досліджень, розробок) мають використовуватися для викладачів, студентів і партнерів.

По-друге, посилення інтеграції практики в навчання. Викладачі в університеті повинні мати останні та найкращі знання, досвід розвитку й навчання в галузі практики, 50 % усіх викладачів на постійній основі повинні мати професійну клінічну підготовку та повинні навчати разом із викладачами з клінічної практики, а також 35 % усіх штатних викладачів повинні пройти стажування (клінічну практику) протягом останнього року.

По-третє, стимуляція та мотивація до постійного навчання, практики й вивчення не лише професійної літератури. Професійно-актуальні теоретичні та практичні вправи й тести мають бути добре інтегрованою частиною всіх програм навчання, а всі підготовчі, навчальні й оцінюючі програми навчання повинні постійно оновлюватися.

По-четверте, урахування рівня більш сильних студентів для постійного підвищення вимог до професійної підготовки. Студенти все більше будуть розглядатися як самозайняті особи, а тому повинні брати на себе більшу відповідальність за власну освіту та усвідомлювати важливість покращення і посилення власного навчання, адже освіта проводиться для студентів та за їхньої участі. Студенти мають кинути виклик своєму потенціалу. Потрібно заснувати міцну

загальну студентську організацію, яка буде добре організованою та діятиме професійно. Студентська Рада повинна бути активним партнером і брати участь у ініціативах для подальшого розвитку освіти та установ університету у діалозі з керівництвом. 90% студентів повинні навчатися повноцінно та відчувати високі вимоги до їх професіоналізму. ЗВО повинні мати добрі й водночас різноманітні освітні середовища з придатним місцем для навчання та волонтерської діяльності.

По-п'яте, цілодобовий доступ до знань (24/7) в межах ЗВО, щоб дати студентам найкращі ресурси, коли це стосується використання ІТ та цифрових рішень у сфері освіти: не менше 90% студентів повинні мати освіту, яка передбачає використання ІТ та повністю оцифрованих письмових іспитів та домашніх завдань як засобів навчання.

З 1 березня 2018 року університетські коледжі Копенгагену об'єдналися та стали Копенгагенською Професійною Вищою Школою (Københavns Professionshøjskole) Копенгагенського університету прикладних наук.

Підготовка бакалавра з фізичної терапії здійснюється на базі Копенгагенської Професійної Вищої Школи та передбачає 3,5 роки. Значна частина навчання здійснюється на практиці, потім фахівець має право працювати фізичним терапевтом. З дипломом бакалавра з фізичної терапії можна навчатися далі на магістерському та докторському рівнях.

Освіта організована таким чином, що зміст та обговорювані теми відображають можливості і труднощі, які нещодавно навчений фізіотерапевт повинен долати та мати можливість піклуватися про професіоналізм у галузі охорони здоров'я, а програма спрямована на підготовку до професії фізіотерапевта, яка базується на здоров'ї людини, її організмі та русі. Фізіотерапевт має проводити самостійне

дослідження, тестування, диференціальну діагностику, лікування та реабілітацію.

Метою фізіотерапії є сприяння функціонуванню людини, її здоров'ю і якості життя шляхом розвитку, підтримки та відновлення рухових якостей тіла, а також підтримка цілеспрямованих громадянських ініціатив у галузі охорони здоров'я, спрямованих на добробут, повернення до трудового життя та дозвілля. Перспективи професійного розвитку повинні бути зосереджені на незалежних дослідженнях, розробках та практиці стосовно міжнародно визнаних зусиль, спрямованих на неінвазійні та нефармакологічні втручання, що ґрунтуються на наглядних тренінгах і фізичних навантаженнях, розвитку компетенцій, які підтримують роль фізіотерапевта як першої контактної особи з правом направлення пацієнтів до інших фахівців з галузі охорони здоров'я, а також на національну та глобальну рівність у здоров'ї через фізичну активність, рух та мотивацію.

Освіта дає студенту право використовувати звання бакалавра з фізіотерапії. Назва данською мовою – «professions bachelor i fysioterapi», назва англійською мовою – «Bachelor of Physiotherapy».

Навчання може бути санкціоноване відповідно до Закону про авторизацію медичних працівників і закладів охорони здоров'я та відповідно до Виконавчого наказу про освіту. Програма Копенгагенського університету для підготовки бакалаврів з фізіотерапії ділиться на семестри з тривалістю 30 кредитів ECTS за обов'язковими темами.

Навчання фізіотерапевта складається із семи семестрів. Детальні описи семестрів, в тому числі викладання змісту в окремих предметних галузях, а також описи тестів, включаючи передумови та інше, можна знайти в описі семестру програми, який доступний студентам університету на інтернет-порталі. Семестри мають бути оформлені в

зазначеному порядку. Це пов'язано з тим, що освіта має базуватися на тісній тріаді «знання, навички та компетенції». Поступові навички будуються з простої ідентифікації тканинного і моторного контролю до більш складного аналізу, оцінки та прийняття рішень з метою підготовки студентів до відповідальності за курси навчання та лікування пацієнтів (в лікарнях) / громадян (в інших установах) в клінічній освіті.

ЗВО несе відповідальність за забезпечення необхідної кількості клінічних навчальних місць та повідомляє студентам 1 і 2 семестрів інформацію про місце клінічного навчання приблизно за 2-3 тижні до початку клінічного викладання. Студенти 4, 5 і 6 семестрів розподіляються комп'ютерною програмою на сайті клінічного викладання через Портал стажування. Метою розподілу є те, щоб усі студенти отримали широкий клінічний досвід, включаючи муніципальні клінічні бази навчання (лікарні та поліклініки), приватні, педіатричні та спеціалізовані заклади. Після розподілу через Портал стажувань студенти 4, 5 та 6 семестру протягом одного тижня мають можливість помінятися місцями в межах відповідних закладів. Це означає, що місце в лікарні можна обміняти на місце в іншій лікарні, місце в поліклініці можна обміняти з місцем у іншій поліклініці, а місце у приватній практиці / дитячому закладі / спеціальному закладі студент може обміняти відповідне (наприклад, якщо місце проживання студента знаходиться далеко від місця клінічної освіти).

Усі студенти повинні пройти тести на офіційних сайтах, підготовлених для цього, та отримати відповідні сертифікати щодо гігієни рук, пожежогасіння, а також серцево-легеневої реанімації перед початком клінічного викладання в 1 семестрі. Результати тестів дійсні протягом одного року, що обумовлює потребу щорічно оновлювати ці результати, що відповідає умовам сертифікації з базової серцево-

легеневої реанімації, пожежі та гігієни.

На початку кожного клінічного навчання кожен студент підписує обітницю мовчання на весь період навчання. ЗВО відповідає за дотримання декларації про конфіденційність, що значною мірою стосується і соціальних мереж (наприклад, Facebook, Snap-chat, Instagram, Youtube щодо публікування ім'я, адреси, фотографії, відео один одного / пацієнтів / громадян тощо). Порушення може призвести до виключення з практики. Студент несе відповідальність за те, щоб бути поінформованим щодо згоди, особистої інформації громадянина / пацієнта та інформації про перебіг лікування. Громадянин / пацієнт завжди має можливість отримати доступ до документів (історії хвороб, медичнікарти та інші офіційні робочі документи на місці, відповідно до загальної практики), крім доступу до письмових робіт студента, які не записані в офіційних документах клінічного закладу. Студент повинен у письмових навчальних завданнях забезпечити анонімність усіх даних. Особисті імена, топоніми, дати, роки та професії повинні бути анонімними. Це можна зробити, наприклад, використовуючи вік: замість дати народження / року – тижні, дні замість дат, назви «Пацієнт 1, 2...» замість імен.

Письмові навчальні завдання студента (наприклад, «Клінічні міркування у фізіотерапії» КМІФ) не можуть передаватися між місцем клінічного викладання та місцем проживання студента або надсилатись електронною поштою без анонімності всіх даних. Матеріали журналу та інші офіційні робочі документи не повинні залишати клінічну базу. У разі будь-яких розбіжностей між одним / кількома студентами та клінічним викладачем чи керівником проблема повинна бути вирішена спочатку між залученими сторонами.

Студент, клінічний викладач та керівник проводять зустріч, якщо хоча б один з них ставить питання стосовно навчання студента або

стосовно освітнього середовища в місці клінічного викладання. На зустрічі сторони розповідають про свій досвід / проблему та знаходять спільне рішення. Якщо вони не досягнуть консенсусу, студент може згодом подати відповідну заяву керівнику ЗВО. Скарга повинна бути подана не пізніше ніж через 2 тижні після закінчення клінічного періоду навчання. Розбіжності в клінічному навчанні повинні бути усунені протягом періоду клінічного навчання. Якщо запит щодо невідповідності стосується викладача клініки та відбувається після того, як студент закінчив клінічне навчання, студент повинен звернутися з цим до керівника ЗВО. Керівник ЗВО, як правило, скликає сторони на нараду, на якій усі матимуть можливість викласти проблему. Керівник приймає остаточне рішення у справі та інформує про рішення студента, координатора клінічної освіти та керівника клінічного закладу.

Клінічне викладання має місце у 1, 2, 4, 5 і 6 семестрах. Одна клінічна база приймає по 4 студенти з кожного семестру. Перший семестр – це переважно спостережне стажування протягом 4 днів, коли студент отримує уявлення про фізіотерапію як предмет та професію. Клінічне навчання 2-го семестру – це 2 тижні, коли студент повинен мати пацієнтів вперше самостійно або разом 2-2. Основна увага приділяється спілкуванню, клінічним обґрунтуванням, обстеженню тканин та лікуванню. Аналогічно, основна увага приділяється обстеженню постави, а також обстеженням суглобів, м'язів у контексті активності. На 4, 5 та 6 семестрах клінічного навчання студент повинен обстежити та лікувати пацієнтів, а також використовувати професійне спілкування в діалозі та співпраці з пацієнтом, а також між професійними партнерами. Клінічні міркування продовжуються усно та письмово.

Клінічне навчання 4 семестру триває 8 тижнів. У 4 семестрі

студент працює переважно під наглядом та керівництвом. Це перший довготривалий клінічний курс з акцентом на клінічних аргументаціях та прийнятті рішень. Студенти мають написати два письмових завдання «Клінічні міркування у фізіотерапії» КМІФ (данською – «Klinisk ræsonnering i fysioterapi» - KRIF), в якому описуються міркування та дії студента щодо обстеження та лікування пацієнта/ громадянина.

Клінічний курс закінчується одним випробуванням без оцінювання (оцінювачами є самі студенти) та внутрішнім клінічним іспитом на базі клінічного викладання, де головним екзаменатором є викладач теорії з навчального закладу, а другим - викладач клінічної освіти. Клінічне навчання у 5 семестрі триває 6 тижнів, де студент також повинен застосовувати знання з навчання рухам на практиці з пацієнтом. Студент працює частково під наглядом та керівництвом, але більш незалежно. Іспит після клінічного навчання у 5 семестрі не проводять, але проводять 2 випробування без оцінювання (де оцінювачами є самі студенти). Також студенти мають написати одне письмове завдання «Клінічні міркування у фізіотерапії», в якому описуються міркування та дії студента щодо обстеження та лікування одного пацієнта/ громадянина.

Клінічне навчання 6-го семестру триває 11 тижнів. У 6-му семестрі студент працює над самостійною професійною практикою, де основний фокус приділяється неврологічним проблемам. Це останній клінічний період викладання. Студенти мають написати два письмових завдання «Клінічні міркування у фізіотерапії » на двох своїх пацієнтів, яких вони самі обирають. Клінічне навчання закінчується зовнішнім тестом на базі клінічного навчання, де головний цензор призначається Цензорним корпусом, а екзаменаторами є клінічний викладач та викладач з теорії навчального закладу фізіотерапевтів. Матеріали, отримані під час іспитів, повинні зберігатися в клінічному навчальному

закладі протягом одного року.

Документація про відвідування та документація про проведення співбесід з питань розвитку повинні бути зареєстровані на порталі стажування, де так само пишеться остаточне оцінювання студента у 4, 5 та 6 семестрах. На 4-му та 6-му семестрах студент повинен брати участь у клінічному іспиті при не більше 10% відсутності та до 5 робочих днів до початку іспиту. Якщо у студента є більше 10% прогулів у його клінічному навчанні у 4-му та 6-му семестрах, студент може подати заявку на отримання відпустки, щоб йому дозволили скласти тест. В оцінці 00 або -03 (не здано) студент автоматично реєструється для наступного повторного складання іспиту, як правило, через тиждень після звичайного іспиту. Складання клінічних іспитів у 4-му та 6-му семестрах є обов'язковою умовою для участі в факультативному компоненті «Самоорганізований курс, професійний досвід як на національному, так і на міжнародному рівні» та інших факультативних курсах\ компонентах у 7-му семестрі.

Під час проходження клінічної практики студенти програми фізіотерапевтів мають можливість навчатися за кордоном, що затверджується відповідно до детальних критеріїв в інтра-мережі Копенгагенської Професійної Вищої Школи для студентів та службовців. Рекомендується пройти лише одне навчальне перебування за кордоном, і це має бути в 4, 5, 6 семестрі або як факультативний курс у 7 семестрі. Якщо закордонне навчання відбувається у 6-му семестрі, студент повинен скласти семестровий іспит у клінічному місці, пов'язаному з відповідною програмою навчального закладу фізіотерапевтів. Навчальне перебування за кордоном може бути завершено за попереднім схваленням та схваленою програмою навчального закладу. Деякі клінічні локації за кордоном вимагають, щоб студенти навчались у клінічному закладі під

егідою лікарні.

Для студентів, яким пропонуються індивідуально підготовлені програми навчання чи курси через періоди захворювання, відпустки тощо, прогрес у навчанні не зараховується, оскільки студенти не можуть гарантувати результат на індивідуально організованих курсах. Міждисциплінарна освіта має бути включена інтегровано у навчання фахівців з фізіотерапії, а кредити ECTS мають бути рівномірно розподілені у межах перших двох семестрів та частково у шеститижневій практиці 5-го семестру. Необов'язкові та вільно вибрані елементи мають з'являтися у кількох місцях програми. Вони повинні бути організовані частково протягом перших двох навчальних років, частково на початку 7-го семестру. Необов'язковими предметами можуть бути як монофонічні дисципліни, так і міждисциплінарні у галузі інновацій, технологій, досліджень та розробок на національному та / або міжнародному рівнях.

Іспити проводяться у зв'язку із закінченням семестру. Іспит другого семестру повинен бути прийнятий до закінчення другого року навчання після початку навчання, щоб студент зміг продовжити програму. Дипломна робота бакалавра може мати місце лише тоді, коли складені всі іспити. Повинно мати місце обов'язкове відвідування практичного навчання. Дотримання обов'язкового відвідування (90%) є необхідною умовою для участі в остаточному клінічному іспиті.

Протягом клінічного періоду викладання студент має право на відсутність, беручи участь у засіданнях Ради студентів та засідання Студентської Ради фізіотерапевтів, засіданнях Комітету з освіти та Навчальної Ради при навчальному закладі фізіотерапевтів, засіданнях головної ради данських фізіотерапевтів, Регіональної Ради данських фізіотерапевтів або за участю у робочих поїздках, наприклад до Європейської Мережі Фізіотерапії у Вищій Освіті (European Network of

Physiotherapy in Higher Education - ENPHE) та Всесвітньої Конфедерації Фізичних Терапевтів (World Confederation for Physical Therapy - WCPT). На початку клінічного викладання студент повинен повідомити керівника клінічного викладання про будь-які дні зборів. Протягом коротших періодів клінічного викладання (1-2 тижні) студент може бути відсутній у зв'язку із зазначеними вище засіданнями. Крім того, мають застосовуватися правила, що містяться у Виконавчому наказі про іспити та заключні екзамени в професійно-орієнтованих закладах вищої освіти. Скарги на умови проведення іспиту повинні подаватися студентом до навчального закладу. Скарга повинна бути письмовою і обґрунтованою та поданою не пізніше, ніж через 2 тижні після оголошення оцінки тесту.

Іспит семестру може складатися з підтестів, де ставиться загальний бал. Існує кілька тестів для 5 та 6 семестрів.

ECTS-бали розподіляються за предметними галузями у межах програми обсягом не менше 5 кредитів ECTS.

Усього за період навчання фахівець з фізичної терапії має здобути 210 кредитів ECTS.

Науки про здоров'я в цілому передбачають 145 кредитів, з яких: науки про теорію, етику та методологію досліджень - 19 кредитів; охорона здоров'я населення, епідеміологія та статистика – 6 кредитів; професійні комунікації, інформаційні технології та інформатика у галузі охорони здоров'я – 10 кредитів; науки про рух – 5 кредитів; фізіотерапевтичний огляд, діагностика, дослідження та лікування – 20 кредитів; наука про біль – 5 кредитів; кістково-м'язова фізіотерапія – 20 кредитів; зміцнення здоров'я та профілактика захворювань – 20 кредитів; робоче середовище, здоров'я, безпека на робочому місці та функціональні можливості – 5 кредитів; міждисциплінарні спеціальності – 35 кредитів.

Предмети природознавства в цілому включають 40 кредитів, з яких анатомія – 10 кредитів, фізіологія та харчування людини – 13 кредитів, а патологія та фармакологія – 17 кредитів.

Гуманітарні предмети в цілому включають 15 кредитів, з яких психологія здоров'я – 8 кредитів, а загальна та медична педагогіка – 7 кредитів.

Соціальні науки в цілому включають 10 кредитів; законодавство, управління, економіка охорони здоров'я та управління персоналом в галузі охорони здоров'я – 5 кредитів; а громадське здоров'я та соціальна медицина - 5 кредитів.

Дипломна робота бакалавра повинна складатися з письмової та усної частини. Проєкт бакалавра може бути підготовлений самостійно або у групах студентів, моно- або міжпрофесійних. У дипломних роботах, підготовлених у групах, написана робота має бути цілком однаковою для всієї групи. Дипломна робота бакалавра повинна документувати розуміння та самостійну здатність міркувати над професійною практикою та використанням теорії досліджень та наукового методу стосовно практично орієнтованої проблеми. Студент повинен сформулювати тему, яка повинна бути центральною для освіти та професії, можливо, у співпраці з приватною чи державною установою, а навчальний заклад підготовки фахівців з фізіотерапії має схвалити цю тему. Метою дипломної роботи має бути набуття студентами компетенції для участі у розробці, впровадженні та виконанні розробки, що сприяє розвитку та поширенню знань з фізіотерапії, а також в документації та поширенні результатів наукових досліджень.

Згідно зі статистичними даними Данії у 2018 році впродовж шести місяців після завершення навчання 44% випускників-фізіотерапевтів мали повну зайнятість, 19% продовжили навчання або дослідження,

11% мали часткову зайнятість, 10% залишились безробітними, 6% працювали і навчалися або займалися різним, 3% отримали роботу за кордоном. Це свідчить про ефективність професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичної терапії в університетах Данії, яка сприяє всебічному розвитку фахівців, оволодінню ними професійними знаннями, вміннями їх практичного застосування для вирішення комплексних професійних завдань.

Висновки. Таким чином, згідно з данським законодавством програма навчання фахівців з фізичної терапії відповідає 3,5 рокам навчання. Вона розподілена на 7 семестрів і заснована на знанні фізичної терапії в поєднанні зі знанням медичних наук, природничих наук, гуманітарних і соціальних наук. Основними компетентностями фізіотерапевта мають бути управління, планування, здійснювання, оцінювання, розвиток та поширювання практики фізіотерапії, а також координування пацієнтів і персонал закладів охорони здоров'я в спільному творчому, інноваційному та цілісному розумінні по відношенню до людської автономії та гідності.

Література:

1. Левитська Т. Дидактичні засади професійної підготовки фахівців з фізичної терапії у вищих навчальних закладах Данії на прикладі Копенгагенського університету прикладних наук. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2020. 10 (104). С. 459-470.
2. Левитська Т. Основні вимоги до організації професійної підготовки фахівців з фізичної терапії у вищих навчальних закладах Данії на прикладі Копенгагенського університету прикладних наук. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2020. 9 (103). С. 454-464.

3. Сайт медичної освіти в Данії. URL: www.sundhedsuddannelse.dk 115.
4. Сайт правової документації Данії: закони, розпорядження. URL: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=120781>
5. Curriculum Program of research and international comparisons (2017–2020). Literature review: contemporary approaches to comparative education research. 2017. URL: <https://www.australiancurriculum.edu.au/media/3576/literature-review.pdf>.
6. Jones Anne, Shepard Lorraine. Developing a measurement tool for assessing physiotherapy students self-efficacy: a pilot study. *Assessment & Evaluation in Higher Education*. 2012. Vol. 37. Issue 3. March. P. 369-377.
7. Kell C., Owen G. Approaches to learning on placement: the students perspective. *Physiotherapy Research International*. 2009. Vol. 14. Issue 2. June. P. 105-115.
8. Kochetkov M. V., Chebotareva E. M. Creative and innovative educational paradigm and acmeological approach to the development of a student as a subject of professional activity. *Humanities and Social Sciences*. 2017. No. 10 (2). P. 177– 188.
9. Pettersson Anna F., Bolander Laksov Klara and Fjellström Mona. Physiotherapist' stories about professional development. *Physiotherapy Theory and Practice*. 2015. Vol. 31. Issue 6. July. P. 396-402.
10. Windschitl M. Framing constructivism in practice as the negotiation of dilemmas: An analysis of the conceptual, pedagogical, cultural, and political challenges facing teachers. *Review of educational research*. 2002. No. 72 (2). P. 131–175.

Citation: Tetiana Levytska (2021). ORGANIZATION OF PROFESSIONAL TRAINING OF PHYSICAL THERAPY SPECIALISTS IN DANISH UNIVERSITIES. New York. TK Meganom LLC. Innovative Solutions in Modern Science. 2(46). doi: 10.26886/2414-634X.2(46)2021.13

Copyright: Tetiana Levytska ©. 2021. This is an openaccess article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (CC BY). The use, distribution or reproduction in other forums is permitted, provided the original author(s) or licensor are credited and that the original publication in this

journal is cited, in accordance with accepted academic practice. No use, distribution or reproduction is permitted which does not comply with these terms.